

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
14 september 2023

Ons kenmerk
4905020

Bijlagen
1

nota

Kamervragen van lid Sjoerdsma (D66) over Nederlandse positie op de SLAPPs richtlijn

1. Aanleiding

Vragen van het lid Sjoerdsma (D66) d.d. 21 augustus 2023 over de Nederlandse positie ten aanzien van de richtlijn over strategische rechtszaken tegen publieke participatie (SLAPPs) (hierna: de richtlijn). SLAPPs zijn rechtszaken die met name worden aangespannen tegen journalisten en mensenrechtenverdedigers om hun deelname aan het publieke debat te voorkomen, te beperken of te straffen. De richtlijn beoogt de rechtsbescherming tegen SLAPPs op Europees niveau te verbeteren.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de bijgevoegde antwoorden op de Kamervragen van het lid Sjoerdsma (D66).

3. Kernpunten

- De vragen hebben betrekking op de reikwijdte en het doel van de richtlijn en wijzen op zorgen over de mate van rechtsbescherming die de richtlijn zal bieden. Het lid vraagt meer specifiek naar het vereiste van een grensoverschrijdend karakter van de SLAPPs in EU-verband; de reikwijdte van de EU-SLAPPs-aanbeveling in vergelijking met de reikwijdte van de richtlijn; de definitie van kennelijk ongegronde gevallen in de richtlijn; en het niet opnemen van een bepaling over schadevergoedingen in de richtlijn. Ook wordt gevraagd naar de brief van CASE aan de Kamer.
- Met de beantwoording van de vragen wordt benadrukt dat het Nederlandse procesrecht voldoende (aanvullende) rechtsbescherming biedt tegen SLAPPs. Ook wordt uitgelegd dat het EU-recht voorschrijft dat wordt getoetst aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit bij het opstellen van bindende wet- en regelgeving en de competentie van de EU in (puur) nationale aangelegenheden om die reden beperkt is.
- Een nadere toelichting van de kabinetspositie is te raadplegen in het BNC-fiche d.d. 27 april 2022.¹
- De door het lid Sjoerdsma gestelde vragen lijken een vervolg te zijn op eerdere door D66 gestelde vragen over dit onderwerp, in de aanloop naar de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ-raad) van 8 en 9 juni jl.²

¹ [Fiche 1: Richtlijn en aanbeveling strategische rechtszaken tegen publieke participatie | Richtlijn | Rijksoverheid.nl](#)

² [Antwoorden vragen SO JBZ 8 en 9 juni | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

4. Toelichting

Op 27 april 2022 heeft de Europese Commissie een aanbeveling en een richtlijnvoorstel gepubliceerd ter bescherming van o.a. journalisten en mensenrechtenverdedigers SLAPPs. Deze richtlijn valt primair onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

In de JBZ-raad van 8 en 9 juni jl. is de Raadspositie aangenomen. Momenteel bevindt het richtlijnvoorstel zich in de triloof fase, met onderhandelingen tussen de Commissie, de Raad en het Europees Parlement.

4.1 Politieke context

De beantwoording van de vragen is in overeenstemming met de kabinetspositie zoals overeengekomen in bovengenoemd BNC-fiche en ook op de Raadspositie.

4.2 Afstemming

De antwoorden zijn afgestemd met DWJZ-PR, DEIA-EU en BZ (DIE-EU). Hoewel de Kamervragen gericht zijn aan MJenV en MBZ is op ambtelijk niveau met DEIA en BZ besproken dat de beantwoording door MRb wordt verzorgd. De Kamervragen zijn ook met ambtelijk OCW gedeeld, vanwege de daar belegde beleidsverantwoordelijkheid van de bescherming van de persvrijheid en raakvlakken met de EU-SLAPPs aanbeveling.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
14 september 2023

Ons kenmerk
4905020